

2019-11-28
U2019/03999/UH**Utbildningsdepartementet**Universitetskanslersämbetet
Box 7703
103 95 Stockholm

Uppdrag att kartlägga studenthälsovården

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Universitetskanslersämbetet (UKÄ) att göra en kartläggning av universitets och högskolors arbete med studenthälsovård utifrån det krav som finns i 1 kap. 11 § högskoleförordningen (1993:100). I uppdraget ingår att belysa studenternas tillgång till studenthälsovård samt skillnader i hur den är organiserad på olika universitet och högskolor. UKÄ ska också belysa eventuella brister i hur studenthälsovården är organiserad på universitet och högskolor. I uppdraget ingår även att särskilt belysa hur studenthälsovården fungerar för studenter som läser utbildningar på distans. Vid behov ska UKÄ lämna förslag på åtgärder för en mer ändamålsenlig studenthälsovård. Eventuella förslag ska analyseras utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Nödvändiga författningsförslag ska vid behov lämnas.

Uppdraget ska genomföras i dialog med utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01). I arbetet ska UKÄ inhämta kunskap och erfarenhet från andra relevanta myndigheter och organisationer.

Uppdraget ska redovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 31 december 2020.

Bakgrund

Universitet och högskolor ansvarar för att studenterna har tillgång till hälsovård, särskilt förebyggande hälsovård som har till ändamål att främja studenternas fysiska och psykiska hälsa (1 kap. 11 § högskoleförordningen). Studenthälsovården har en viktig roll att preventivt främja studenters psykiska och fysiska hälsa. I Högskoleverkets rapport Studier – karriär – hälsa – en utvärdering av högskolornas arbete med studievägledning,

karriärvägledning och studenthälsovård (2007:24) konstateras bl.a. att studenthälsovården ser olika ut på olika högskolor.

Enligt Folkhälsomyndighetens rapport Psykisk ohälsa bland högskole- och universitetsstudenter kan förebyggas (Folkhälsomyndigheten 2018) är psykisk ohälsa, t.ex. besvär av ångest, depression och stress, den vanligaste orsaken till att studenter söker sig till en studentmottagning. Rapporten visar även att andelen studenter på högskola och universitet i åldern 18–29 år med nedsatt psykiskt välbefinnande är högre än bland yrkesarbetande i samma åldersgrupp. Enligt rapporten förekom besvären också oftare bland kvinnliga studenter än manliga. Folkhälsomyndigheten menar att universitet och högskolor kan främja studenternas psykiska hälsa och förebygga psykisk ohälsa.

Flera studentorganisationer har även uppmärksammat frågan om studenters psykiska hälsa, till exempel Sveriges förenade studentkårer (SFS) och Saco studentråd.

I syfte att bland annat förebygga svårare ohälsa och sjukskrivningar har regeringen lämnat ett tilläggsuppdrag till utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård som innebär att utredningen ska utreda förutsättningarna för att utveckla en ny form av skyndsamma och ändamålsenliga insatser inom primärvården vid lättare psykisk ohälsa. I uppdraget ingår att överväga hur verksamheter såsom studenthälsovård och företagshälsovård kan bidra till och komplettera primärvårdens uppdrag (dir. 2019:49).

Det övergripande målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sitt eget liv. Utifrån det övergripande målet arbetar regeringen efter sex delmål, varav jämställd utbildning och jämställd hälsa utgör två.

UKÄ:s kartläggning av studenthälsovården kommer att ge regeringen ytterligare underlag i det fortsatta arbetet med att vidta åtgärder för att främja studenters fysiska och psykiska hälsa.

På regeringens vägnar

Anna Ekström

Fanny Ericson Hållén

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Socialdepartementet/FS

Utredningen Samordnad utveckling för god och nära vård (S 2017:01)

Saco studentråd

Sveriges förenade studentkårer